

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ТА РОЗВИТОК СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ: ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ»

(м. Ужгород, 10-11 травня 2019 р.)

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО
НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ
ТА РОЗВИТОК СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН
В УКРАЇНІ: ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ»**

10-11 травня 2019 р.

м. Ужгород

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Алмаші М.М., к.ю.н., доцент; Берназюк Я.О., д.ю.н., професор; Бисага Ю.М., д.ю.н., професор; Белов Д.М., д.ю.н., професор; Віхляв М.Ю., д.ю.н., доцент; Гомонай В.В., к.ю.н., доцент; Греца С.М., к.ю.н., доцент; Громовчук М.В., к.ю.н., доцент; Жезихова Мартина, к.ю.н., доцент (Словацька Республіка); Ковач Юліус, д.ю.н., професор (Словацька Республіка); Лазур Я.В., д.ю.н., професор; Марцелик О.В., д.ю.н., професор; Мраз Станіслав, д.ю.н., професор (Словацька Республіка); Натуркач Р.П., к.ю.н., доцент; Палінчак М.М., д.політ.н., професор; Петрецька Н.І., к.ю.н., доцент; Піфко О.О., к.ю.н., доцент; Полєвник Петр, к.ю.н. (Чеська Республіка); Різнюк С.В., к.ю.н., доцент; Рогач О.Я., д.ю.н., професор; Станіц Петр, д.ю.н., професор (Республіка Польща); Фрідманський Р.М., к.ю.н., доцент; Берлінгер Даніел, д.ю.н., професор (Румунія).

Реформування законодавства України та розвиток суспільних відносин в Україні: питання взаємодії: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Ужгород, 10-11 травня 2019 р. – Ужгород: Ужгородський національний університет, 2019. – 120 с.
ISBN 978-966-916-823-8

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на міжнародну науково-практичну конференцію «Реформування законодавства України та розвиток суспільних відносин в Україні: питання взаємодії», яка за сприяння Центру українсько-європейського наукового співробітництва відбулася на базі юридичного факультету Ужгородського національного університету 10-11 травня 2019 р.

УДК 340.13(477)(063)

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2019
© Центр українсько-європейського наукового співробітництва, 2019

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ Субсидіарне застосування норм права в правозастосовній діяльності Матаг Ю. І.	6
НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО Правовий простір держави: окремі теоретичні засади Белов Д. М.	10
Державно-церковні відносини: окремі поняття та категорії Громовчук М. В.	14
Щодо кількісного складу комітетів Верховної Ради України Зозуля О. І.	17
НАПРЯМ 3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО Про основні принципи справедливого судочинства Гуиван П. Д.	21
Зміна способу виконання судового рішення з повернення майна на стягнення його вартості Королєв С. О.	25
Поняття та сутність усиновлення особи, які можуть бути усиновленими Сажнєва А. Ю.	28
НАПРЯМ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО Транскордонне банкрутство в Кодексі з процедур банкрутства: генезис правових положень Ковалишин О. Р.	32
Пропозиції щодо удосконалень правового регулювання у сфері водопостачання та водовідведення Крилова І. І.	35
Сутність та шляхи захисту від недобросовісної конкуренції Мороз Д. А., Лішук Ю. Г.	38
Окремі процедурні аспекти застосування господарсько-правових засобів забезпечення ефективного використання державних коштів: проблеми уніфікації термінів Петруненко Я. В.	41

НАПРЯМ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

ТРАНСКОРДОННЕ БАНКРУТСТВО В КОДЕКСІ З ПРОЦЕДУР БАНКРУТСТВА: ГЕНЕЗИС ПРАВОВИХ ПОЛОЖЕНЬ

Ковалишин О. Р.

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри судочинства

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

м. Івано-Франківськ, Україна

15 квітня 2019 року було підписано Кодекс з процедур банкрутства, метою якого є оновлення процедури визнання неплатоспроможності суб'єктів господарювання в Україні. Особливої актуальності, зважаючи на глобалізаційні процеси та орієнтацію на залучення зовнішніх інвестицій, відіграє правове регулювання транскордонного банкрутства, яке є чи не найбільш яскравим прикладом правових запозичень в правовому регулюванні неплатоспроможності.

Перш за все тому, що воно пов'язане з визнанням неплатоспроможності суб'єкта господарювання, відносно якого проводиться відповідні процедури у двох і більше державах. Як наслідок, процедури визнання неплатоспроможності повинні бути, якщо не схожі, то хоча б базуватися на подібних принципах, підходах. Україна, неодноразово заявивши зацікавленість в інтеграції у міжнародний ринок, повинна виховувати зацікавленість іноземних суб'єктів господарювання у творенні законодавства України в частині неплатоспроможності на спільних засадах з метою уникнення конфлікту систем права під час здійснення транскордонного банкрутства.

Складність питань, пов'язаних з транскордонним банкрутством наочно можна помітити, якщо проаналізувати процес підписання та прислання до Європейської конвенції про деякі міжнародні аспекти банкрутства [1] (Стамбул, 5 червня 1990 року), яка, до речі, не підписана та не ратифікована Україною. Станом на 10 травня 2007 року її підписало лише 7 європейських держав (Італія, Люксембург, Греція та ін.) та лише одна держава (Кіпр) прислалася [2]. Тобто значна частина держав-членів ЄС свого часу залишалася поза даною Конвенцією. Основний «камінь спотикання» поміж державами полягає в питанні: «Чи мають країни право захищати свої національні інтереси при розгляді справ про банкрутство з іноземним елементом?».

На рівні законодавства ЄС питання транскордонного співробітництва частково врегульовуються Директивою 2001/17/ЄС про реорганізацію та ліквідацію страхових організацій [3] та Директивою 80/987 про наближення законо-

давства держав – членів ЄС у сфері захисту прав працівників у разі неспроможності їх роботодавця [4].

В Законі України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» транскордонному банкрутству був присвячений Розділ IX «Процедури банкрутства, пов'язані з іноземною процедурою банкрутства». Відповідно до ч. 1 ст. 119 Закону іноземна процедура банкрутства – це провадження у справі про банкрутство, що здійснюється в іноземній державі згідно з її законодавством [5].

Розділ був сконструйований на засадах закріплених в Типовому Законі ЮНСІТРАЛ (Комісія ООН з права міжнародної торгівлі) «Про транскордонну неспроможність» від 15 грудня 1997 року [6] та Регламенті Ради (ЄС) «Про провадження у справах про неплатоспроможність» від 29 травня 2000 року № 1346/2000 [7]. І фактично без яких-небудь суттєвих змін основних принципів положень був включений в Кодекс з процедур банкрутства. Досліджуваному питанню присвячено Розділ VIII «Провадження у справах про банкрутство, пов'язаних з іноземною процедурою банкрутства», який структурно в частині транскордонного банкрутства повторює попередній Закон. Найменування статей є ідентичними.

Але слід відмітити, що запозичення взяті з Типового Закону не завжди легко можуть бути сприйняті в українському праві. Як зазначає О.М.Бірюков, механічне запровадження зарубіжного та міжнародного досвіду не завжди дає позитивний результат. Тому розробники законопроектів повинні враховувати українську правову традицію [8, с. 33].

Хоча Кодекс запозичив чимало з Типового Закону ЮНСІТРАЛ «Про транскордонну неспроможність», але при розробці відповідного розділу в українському законодавстві мають місце певні, як на думку автора, термінологічні неточності, що на практиці можуть призвести до ускладнень із визнанням конкретно взятого випадку неспроможності суб'єкта господарювання в іноземній державі з точки зору норм українського Кодексу.

В Типовому Законі ЮНСІТРАЛ «Про транскордонну неспроможність» йдеться про провадження про неспроможність. Під «іноземним провадженням» розуміється колективне судове або адміністративне провадження – влючаючи тимчасове провадження, – яке проводиться в іноземній державі відповідно до законодавчих актів, що стосуються неспроможності, і в рамках якого активи і ділові операції боржника підлягають контролю або нагляду з боку іноземного суду з метою реорганізації або ліквідації [6].

Натомість в Кодексі з процедур банкрутства йдеться про судові процедури. Відповідно до ст. 6 Кодексу щодо боржника – юридичної особи застосовуються такі судові процедури: 1) розпорядження майном боржника; 2) санація боржника; 3) ліквідація банкрута.

Таким чином, поняття «судові процедури» є суттєво вужчим, ніж «провадження про неспроможність». І хоча в ст. 97 Кодексу закріплюється, що іноземна процедура банкрутства – провадження у справі про банкрутство, що здійснюється в іноземній державі згідно із правом цієї держави (тобто в Кодексі

застосоване розширювальне тлумачення («іноземної процедури»), але на практиці можуть виникати суперечливі ситуації застосування трактування положень Кодексу, коли мають задовольнятися певні критерії для визнання такого іноземного провадження.

Кодексом з питань банкрутства не було сприйнято термін «проміжне провадження». Крім того, в Типовому Законі під «іноземним провадженням» розуміється також несудова, адміністративна процедура. В той час як за українським законодавством тільки суди є уповноваженими розгляди справи про банкрутство.

Таким чином, при запозиченні певних правових інститутів, положень із законодавства іноземних держав (наддержавних утворень) необхідно враховувати різницю у правових конструкціях при розробці відповідних законопроектів.

Література:

1. Европейская конвенция о некоторых международных аспектах банкрутства ETS N 136 Стамбул, 5 июня 1990 года / URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_540
2. Список подписаний и ратификаций Европейской конвенции 1990 г. о некоторых международных аспектах банкротства (ETS N 136) (Стамбул, 5 июня 1990 года) / URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_557
3. Директива 2001/17/ЕС про реорганизацию та ліквідацію страхових організацій / URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_225
4. Директива 80/987 про наближення законодавства держав – членів ЄС у сфері захисту прав працівників у разі неспроможності їх роботодавця / URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/994_658
5. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України № 2343-XII від 14 травня 1992 року / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 31, ст. 440.
6. О трансграничной несостоятельности : Типовой закон : Международный документ / Комиссия ООН по праву международной торговли / URL: <http://www.uncitral.org/pdf/russian/texts/insolven/1997-Model-Law-Insol-2013-Guide-Enactment-r.pdf>
7. Council regulation (EC) No 1346/2000 on insolvency proceedings. – Official Journal of the European Union. – 2000. – L 160.
8. Biryukov Alexander. Ukrainian bankruptcy law in the context of regional and international developments / Annual Survey of International & Comparative Law, Volume 13, Issue 1, 2007, p. 13-33 (p. 33) / <https://digitalcommons.law.ggu.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://www.google.com/&httpsredir=1&article=1111&context=anlsurvey>

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ

Крилова І. І.

кандидат юридичних наук,

докторант кафедри державного управління та врядування

Національної академії державного управління при Президентові України

м. Київ, Україна

Система діючих в Україні нормативно-правових актів є досить складною наслідком значної кількості нормотворчих органів і швидких змін, які вносяться та/або не вносяться до нормативно-правових актів. Нові закони і підзаконні нормативні акти інших органів вносять суттєві корективи в діючі закони і акти, частина з них доповнюється новими нормами, інші змінюються або визнаються такими, що втратили силу. Проте, нажаль, ефективність правового регулювання сфери потребує уваги. Суперечності між нормами правових актів, невідповідність норми об'єктивним вимогам, неадекватність норми права за змістом і за формою, тощо, все це призводить до низької якості і загальнозначущості норми права, що не дозволяє їй служити ефективним правовим регулятором. До деяких сучасних проблем правового регулювання сфери водопостачання та водовідведення, які потребують вирішення можна віднести наступні:

1. Невідповідність норм права в Законах України «Про житлово-комунальні послуги» та «Про питну воду, питне водопостачання і водовідведення» (в частині можливості відключення споживачів від водопостачання у разі несплати. Закон України «Про житлово-комунальні послуги» дозволяє припиняти надання послуги, а Закон України «Про питну воду, питне водопостачання і водовідведення» – забороняє) [4; 2].
2. Відсутність адекватних норм щодо відповідальності за порушення працездатності та водовідведення» – забороняє) [4; 2].
3. Мета і принципи політики державного регулювання у сфері водопостачання та водовідведення в Законах України «Про питну воду, питне водопостачання і водовідведення» та «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг» не відповідають об'єктивним вимогам і не врегульовують важливих питань, що впливають на стан галузі. Зокрема, поза зоною прямого регулювання залишається захист прав споживачів і механізми його реалізації, доступність послуг, надання якісних послуг і підвищення якості послуг; не врегульовано питання безпечного водопостачання, управління ризиками у сфері водопостачання та водовідведення, управління якістю [1; 4].